

ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΘΕΣΜΩΝ

Θέμα ημερήσιας διάταξης :
“Έλεγχος της διαδικασίας για τη σύναψη συμβάσεων
δημόσιων προμηθειών και έργων”

Παρόντες :

1. Αλέκος Παπαδόπουλος,	Υπουργός Εσωτερικών, Δημόσιας
Διοίκησης και Αποκέντρωσης
2. Γιώργιος Ρωμαίος	Υπουργός Δημόσιας Τάξης
3. Χάρης Καστανίδης,	Υπουργός Μεταφορών
4. Βερελής,	Υφυπουργός Περιβάλλοντος
Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων
5. Γιάννης Ανθόπουλος	Υφυπουργός Εθνικής Παιδείας
και Θρησκευμάτων
6. Μιχάλης Χρυσοχοϊδης,	Υφυπουργός Ανάπτυξης
7. Γιώργος Παπαδημητρίου,	Σύμβουλος Πρωθυπουργού για νομικά
θέματα.

Αλέκος Παπαδόπουλος : Στην προηγούμενη συνεδρίαση, μετά τις παρατηρήσεις που διατυπώθηκαν και τον προβληματισμό που αναπτύχθηκε, αποφασίσαμε να αναλάβει μια επιτροπή από τους Χρυσοχοϊδη, Βερελή και τον καθηγητή Παπαδημητρίου, να δει το θέμα σε μηδενική βάση.

Η πρόταση, θεωρεί ως καταλληλότερο όργανο για τον έλεγχο το Ελεγκτικό Συνέδριο, επισημαίνοντας την ανάγκη αναζήτησης εμπειρογνομόνων ώστε η έρευνα να μην περιορίζεται σε απλώς “λογιστικές” εκτιμήσεις και διαπιστώσεις.

Την έρευνα ορισμένης υπόθεσης μπορεί να ζητήσει αριθμός βουλευτών ή η Κυβέρνηση, ανεξάρτητα από το ύψος του ποσού και σε οποιαδήποτε φάση της εξέλιξης της διαδικασίας. Η κατά περίπτωση αρμόδια διαρκής κοινοβουλευτική επιτροπή αποφασίζει την παραπομπή της υπόθεσης στο Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο ολοκληρώνει τον έλεγχο σε σύντομη και αποκλειστική προθεσμία.

Ο φορέας εκτέλεσης της προμήθειας ή ανάθεσης του έργου υποχρεώνεται σε συμμόρφωση προς τις υποδείξεις του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Μια άλλη λύση θα ήταν ο έλεγχος να ανατεθεί με απόφαση της διαρκούς επιτροπής στην προβλεπόμενη διακομματική επιτροπή.

Τα παραπάνω αποτελούν καταγραφή της γενικής ιδέας.

Γιώργος Παπαδημητρίου : Εξυπακούεται ότι αυτό δεν αποκλείει να παραμείνει η βασική ιδέα του ΣΕΠΕ και να δούμε τις βελτιώσεις που χρειάζονται να γίνουν.

Αλέκος Παπαδόπουλος : Όμως, παρά τα καινούργια στοιχεία, δεν απαντάμε στις παρατηρήσεις που έχει διατυπώσει ο Πρωθυπουργός στην επιστολή του, ο οποίος και αναφέρει: “Σύμφωνα με τα άρθρα 4 και 5, το Συμβούλιο, εάν δεν εγκρίνει αναπέμπει τη διακήρυξη στον φορέα εκτέλεσης με παρατηρήσεις και συγκεκριμένες προτάσεις” ή εάν δεν συμφωνεί με την απόφαση του φορέα “διατυπώνει αντιρρήσεις” και συνεχίζει “Οι διατυπώσεις αυτές, που επιδιώκουν μια σωστή ισορροπία, θα οδηγήσουν σε αδιέξοδο, εάν υπάρχει διαμάχη και μεγάλα οικονομικά συμφέροντα. Ο φορέας μπορεί να ερμηνεύσει διαφορετικά τις παρατηρήσεις, να ακολουθήσει μεν τις αντιρρήσεις, αλλά με νέα

επιχειρηματολογία να καταλήξει στο ίδιο αποτέλεσμα κ.λ.π. Προβλέπω χρονοβόρα διεκκυστίδα.

Και τελειώνει: “να αποσαφηνιστεί ποιός θα παίρνει την τελική απόφαση ή να αποφασισθεί ότι το Συμβούλιο ασχολείται κατ’ ένσταση μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας (γιατί όμως να προσθέσουμε μια διαδικασία που έτσι κι αλλιώς κάνουν τα δικαστήρια;).

Σ’ αυτό μπορούμε ν’ απαντήσουμε; Μπορεί να ληφθεί τέτοια μέριμνα;

Βλέπετε ότι υπάρχει μια άπωση σχετικά με το θέμα που συζητάμε.

Γιώργος Παπαδημητρίου : Όλοι έχουμε μια σχετική εμπειρία και μπορούμε να κάνουμε περιγραφή των διαδικασιών. Υπάρχουν ασφαλώς και εγγενή προβλήματα, αλλά πρέπει να καταλήξουμε.

Χάρης Καστανίδης : Αυτό που ήθελα να δούμε είναι το αποτέλεσμα γιατί αυτό έχει σημασία και όχι η πρόθεση.

Το σχέδιο αυτό ταλαιπωρεί το ΠΑΣΟΚ με τη μιά ή την άλλη σκέψη. Στόχος μας είναι ο ίδιος, η διαφάνεια. Όμως εάν η Κυβέρνηση δεν είναι έτοιμη ν’ απαντήσει, όπως είχα πεί και πριν ένα χρόνο, να το κάνει ο Υπουργός Μεταφορών.

Θέλω μάλιστα να σας επισημάνω ότι δεν μπορώ να δεσμεύσω κανένα διοικητή σχετικά με τις προμήθειες. Ίσως θα μπορούσε να ισχύσει αυτό που είχε στηρίξει ο Άκης Τσοχατζόπουλος για πιλοτική εφαρμογή. Υπήρχε βεβαίως και ο αντίλογος της Βάσως Παπανδρέου και του Κώστα Λαλιώτη, οι οποίοι είπαν γιατί εδώ λευκή ζώνη και από κεί γκρίζα.

Σας θυμίζω επίσης ότι στις 31 Μαρτίου η Ολυμπιακή πρέπει να προτείνει την αγορά νέων αεροπλάνων και ήδη τελειώνει και το πρόγραμμα εξυγίανσης.

Εαν όμως πάμε σε μια συνολική αντιμετώπιση του δημόσιου τομέα θα επιμείνω στη σύσταση ανεξάρτητης διοικητικής αρχής στην οποία θα παραπέμπονται:

- με απόφαση του Υπουργικού Συμβουλίου ή
- με απόφαση της Επιτροπής Θεσμών και Διαφάνειας και
- θα είναι έργα ιδιαίτερης οικονομικής και τεχνολογικής αξίας.

Έτσι ο φορέας θα υποβάλει τη διακήρυξη στο ΣΕΠΕ, θα συμμορφώνεται με τις παρατηρήσεις και όταν θα φτάνουμε στον ανάδοχο του έργου θα αποφασίζει το ΣΕΠΕ για την ανάθεση του έργου ή την προμήθεια.

Γιώργος Ρωμαίος : Μπαίνει το ερώτημα: ποιός βάζει υπογραφή; Εάν το ΣΕΠΕ έχει αποφασιστική αρμοδιότητα την αναλαμβάνει από την αρχή με τη συμμετοχή του φορέα.

Έχουμε στην πρώτη φάση προδιαγραφές που είναι και το κλειδί. Εάν συντάσσει ο φορέας τις προδιαγραφές και το ΣΕΠΕ υποβάλλει παρατηρήσεις γιατί δεν γίνεται από κοινού συνεργασία;

Στη δεύτερη φάση ο φορέας κάνει τις επιλογές του και στέλνει το φάκελο στο ΣΕΠΕ. Το ίδιο πρέπει να κάνει και το ΣΕΠΕ, δηλαδή την τεχνική επεξεργασία.

Το ΣΕΠΕ καλεί το φορέα εκτέλεσης και έχει εμπειρογνώμονες, οι οποίοι εγκρίνονται από την Επιτροπή Θεσμών.

Όμως δύο είναι οι δρόμοι: ή είναι γνωμοδοτικό ή είναι ένα συμβούλιο που αναλαμβάνει όλη τη δουλειά και την παίρνει υπευθύνη του.

Γιώργος Παπαδημητρίου : Η πρόταση του Ρωμαίου είναι πρότυπο ισχυρής ανεξάρτητης αρχής. Θέλουμε να έχουμε τέτοιες

αρχές αποξενώνοντας την Κυβέρνηση από κυβερνητικές ευθύνες;

Χάρης Καστανίδης : Επανέρχομαι και θέλω να πω ότι όταν φτάσει στην τελική φάση του αναδόχου να πεί αν τηρήθηκαν οι όροι.

Αλέκος Παπαδόπουλος : Όμως δεν απαντάμε, ΣΕΠΕ ή Ελεγκτικό Συνέδριο;

Χρήστος Βερελής: Κατά την εφαρμογή υπάρχουν προβλήματα εστιών τριβής και ποσοστικά, αφού είναι πλήθος οι περιπτώσεις που θα χρήζουν ελέγχου.

Ο χώρος εφαρμογής δεν πρέπει να είναι πιλοτικός. Είναι επίσης δύσκολο να περιχαρακώσεις τι περικλείεται με την εννοια “ιδιαίτερης τεχνολογικής αξίας” και υπάρχει ο κίνδυνος των εντυπώσεων.

Ίσως θα πρέπει να μείνει ανοιχτό το σύστημα, ανεξαρτήτως μεγέθους .

Να αποφασίζεται από την Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας με πλειοψηφία. Με τη λέξη “ιδιαίτερης” έχει πρόβλημα ο χώρος των μεταφορών.

Επιμένω ότι με τη διαδικασία της Βουλής θα υπάρχουν λιγότερες τριβές. Οι ανεξάρτητες αρχές δημιουργούν σοβαρότερα προβλήματα και η στελέχωση θ’αποτελέσει άλλο ένα πρόβλημα.

Γιάννης Ανθόπουλος : Αν τώρα υπάρχει άπωση ν’ασχοληθούμε μ’αυτό το θέμα, μετά θα έχουμε έκπτωση της Κυβέρνησης.

Βεβαίως υπάρχει μια έξωθεν κακή μαρτυρία. Μ' ενδιαφέρει αν μέσα στη στόχευση είναι η εσωτερική εμπλοκή ή αν διασφαλίζει την πολιτική ασφάλεια.

Συνευθύνη λέει ο Ρωμαίος. Τι αποκλείει όμως ότι δε θα τα βρεί με το φορέα; Τάσσομαι υπέρ του εξωτερικού ελέγχου, αν το ζητήσει η επιτροπή Θεσμών και διαφάνειας, η οποία και παρακολουθεί τη διαδικασία.

Μιχάλης Χρυσοχοϊδης : Γνωρίζετε ότι υπάρχουν μεγάλες προμήθειες του Β'Κ.Π.Σ. σε μεταφορές και επικοινωνίες. Θ' αρχίσουν κάποιοι φορείς να κάνουν απευθείας αναθέσεις. Θα δημιουργηθούν πολιτικές εμπλοκές και φοβάμαι μήπως υπάρξουν και καθυστερήσεις, πέρα από τα πολιτικά προβλήματα.

Σας λέω ότι ήδη έγιναν προγραμματικές συμβάσεις 500 δισ. δρχ. χωρίς κανένα πρόβλημα. Μπορούμε να πάμε τη ΔΕΗ σε διαδικασία ΣΕΠΕ; Ο ΟΤΕ κάνει προμήθειες δισεκατομμυρίων, αλλά εδώ η αγορά είναι ρυθμισμένη.

Πιστεύω ότι η ρύθμιση πρέπει να είναι ad hoc α) Ελεγκτικό συνέδριο και β) επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας.

Μπορούμε να λύσουμε πολιτικά το πρόβλημα και να τηρήσουμε τους όρους διαφάνειας χωρίς εμπλοκές.

Το Ελεγκτικό συνέδριο θα είναι ένας αποτρεπτικός παράγων και θα εξασφαλίζει τη νομιμότητα.

Σας τονίζω μάλιστα ότι παρέπεμψα στο Ελεγκτικό Συνέδριο πριν την τελική κατακύρωση 1,5 δισ. προμήθειες και σε μιάμιση εβδομάδα είχα την απάντηση. Εάν υπάρξει και ειδικό τμήμα τότε δε θα έχουμε και καθυστερήσεις.

Γιώργος Ρωμαίος : Ήμουν αντίθετος εξ αρχής μ' αυτό το σύστημα. Ο χάρης (Καστανίδης) ήταν σαφής και όλοι είμαστε σύμφωνοι.

Ζητούμε ένα όργανο να μας πιστοποιήσει τη νομιμότητα, οπότε συμφωνώ.

Αν όμως θέλουμε και μια επικύρωση επί της ουσίας, τότε θα έχουμε εμπλοκές και είναι επικίνδυνο.

Χάρης Καστανίδης : Να προσχωρήσω στην άποψη. Για παράδειγμα:

Ψηφιακά: Παραπέμπουμε στο Ελεγκτικό Συνέδριο, κρίνονται οι προσφορές πριν αποφασίσει η διοίκηση του ΟΤΕ για το αν είναι νόμιμες.

Γιώργος Παπαδημητρίου : Αυτή η προοπτική θ'αποτελέσει μια πολύ μεγάλη πρόκληση.

Αλέκος Παπαδόπουλος : Εξακολουθώ να λέω για έργα ιδιαίτερα μεγάλης τεχνολογικής αξίας που θ'αποφασίσουν το Υπουργικό Συμβούλιο, η Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας, το Ειδικό Τμήμα του Ελεγκτικού Συνεδρίου.

Χάρης Καστανίδης : Αν εξαρχής προβλέψουμε ότι εισηγείται ο Υπουργός ανάπτυξης και το Υπουργικό Συμβούλιο αποφασίζει ότι θα σταλεί στο Ελεγκτικό Συνέδριο, αυτό δίνει την πολιτική πρωτοβουλία στην Κυβέρνηση.

Αλέκος Παπαδόπουλος : Γιατί οδηγηθήκαμε εδώ; Για ορισμένες προμήθειες που η αγορά δεν είναι ρυθμισμένη ώστε να εξασφαλίσουμε τη διαφάνεια. Είναι ανάγκη λοιπόν αυτός ο

προβληματισμός να καταγραφεί και να πάρει κάποια νομικά χαρακτηριστικά.

Χάρης Καστανίδης: Η διαδικασία θα πρέπει να είναι με αυτήν την πρόταση: Υπουργός- Υπουργικό Συμβούλιο- Επιτροπή Θεσμών και Διαφάνειας- Ελεγκτικό Συνέδριο, το οποίο ελέγχει την τήρηση των όρων ανταγωνισμού και την τήρηση των όρων νομιμότητας.

Η γραμματέας

Μαρία Κυριακοπούλου